

แบบสรุปโครงการวิจัย

สัญญาเลขที่ RDG5340004 v.2

โครงการวิจัยและพัฒนา “เครือข่าย นวัตกรรมการเรียนรู้ทักษะชีวิต-ครอบครัวศึกษา
เรื่อง การเสริมสร้างความสัมพันธ์และความเข้มแข็งในครอบครัว” ระยะที่ 2

หัวหน้าโครงการ นางอัญชลี ตันศิริ
หน่วยงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนนครินทร์

โทรศัพท์ 089 779 5540 โทรสาร 038 513 691

อีเมล anchalee_t@hotmail.com

แบบสรุปโครงการวิจัย

สัญญาเลขที่ RDG5340004 โครงการวิจัยและพัฒนา “เครือข่าย นวัตกรรมการเรียนรู้ทักษะชีวิต – ครอบครัวศึกษา เรื่อง การเสริมสร้างความสัมพันธ์และความเข้มแข็งในครอบครัว” ระยะที่ 2

หัวหน้าโครงการ นางอัญชลี ตันศิริ

หน่วยงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์

โทรศัพท์ 089 779 5540 โทรสาร 038 513 691

อีเมล anchalee_t@hotmail.com

ความสำคัญ

โครงการวิจัยและพัฒนา “เครือข่าย นวัตกรรมการเรียนรู้ทักษะชีวิต – ครอบครัวศึกษา เรื่อง การเสริมสร้างความสัมพันธ์และความเข้มแข็งในครอบครัว” พบว่า สภาพการณ์ของเด็กและเยาวชนมีแนวโน้มเสี่ยงมากขึ้น เนื่องจากสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็ก เริ่มตั้งแต่สภาพครอบครัว ความเสี่ยงในสถานศึกษา และสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เด็กและเยาวชนขาดทักษะชีวิต ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาทักษะชีวิตด้านครอบครัว (Family Study) ให้สามารถสร้างภูมิคุ้มกันให้เด็กมีทักษะชีวิต ให้เท่าทันปัญหาเด็กและเยาวชนซึ่งนับวันจะมีปัญหาที่ซับซ้อนเพิ่มขึ้น รวมทั้งเพื่อให้เพิ่มพลังทางครอบครัวดังกล่าวสามารถเป็นต้นแบบของการพัฒนาครอบครัวเข้มแข็ง ด้วยชุดกิจกรรม ครอบครัวศึกษา

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อศึกษาสภาพการณ์ด้านเด็กกับครอบครัว ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพโดยมีเด็กพ่อแม่ และชุมชนมีส่วนร่วมในการศึกษาวิเคราะห์สภาพการณ์ในบริบทพื้นที่ที่อาศัยอยู่ในระดับโครงการ
2. เพื่อพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ทักษะชีวิตด้านครอบครัวศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพการณ์พื้นที่ รวมถึงกลไกการบริหารจัดการและปัจจัยเกื้อหนุนต่างๆ ที่เอื้อต่อการจัด ชุดกิจกรรมครอบครัวศึกษา โดยเน้นความร่วมมือระหว่างบ้าน โรงเรียนและชุมชน
3. เพื่อพัฒนากลไกการบริหารจัดการ “เครือข่าย นวัตกรรมการเรียนรู้ทักษะชีวิต – ครอบครัวศึกษา” โดยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างบ้าน โรงเรียนและชุมชน ในการพัฒนาและทดลองใช้ชุดกิจกรรม ครอบครัวศึกษา
4. เพื่อเผยแพร่ขยายผลการพัฒนาและการใช้ชุดกิจกรรมครอบครัวศึกษาในรูปแบบของความร่วมมือแก่โรงเรียน บ้าน ชุมชน เขตพื้นที่การศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

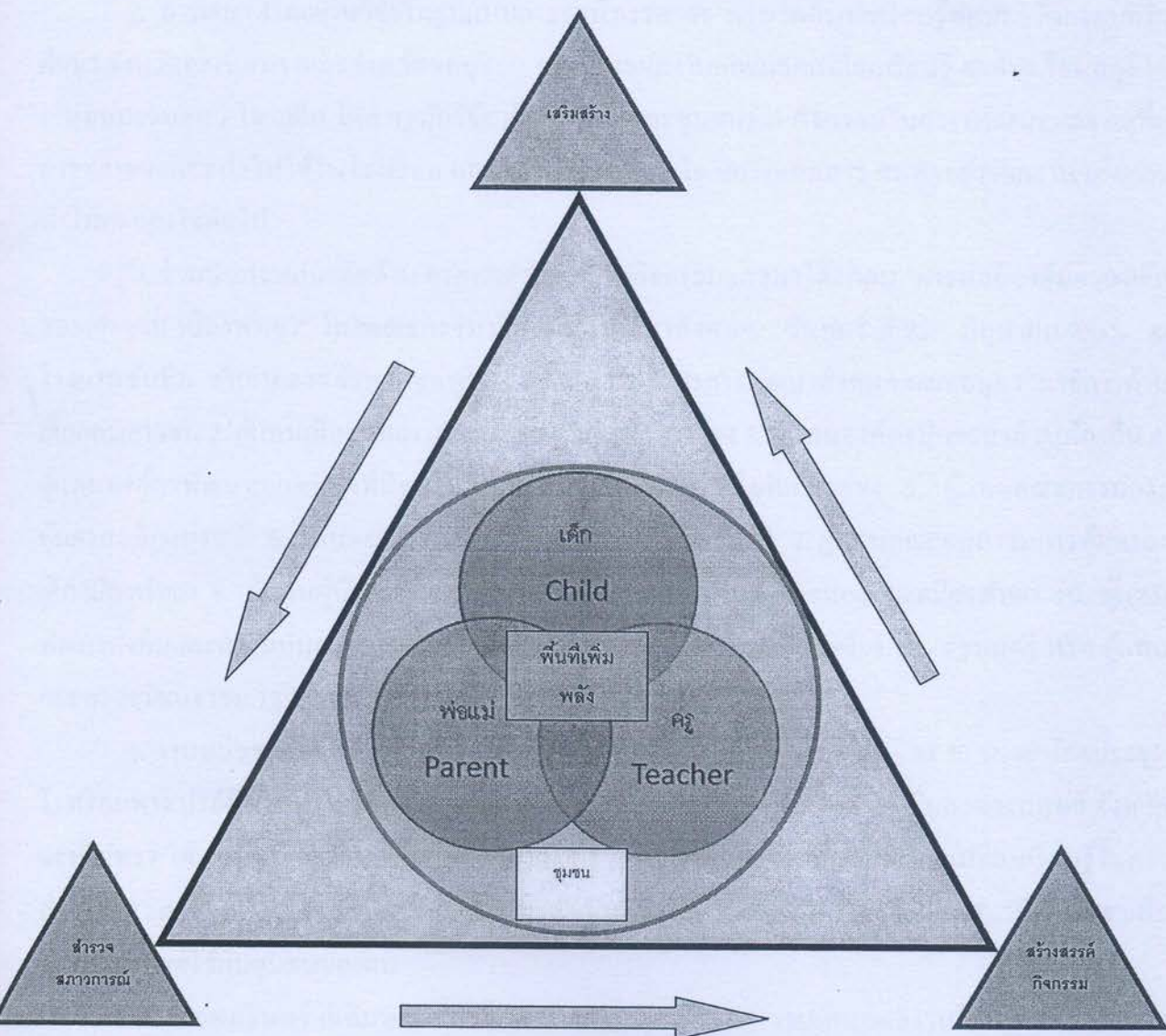
ผลการวิจัย

ได้สภาวะการณ์ด้านเด็กกับครอบครัว ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพโดยมี ครู เด็กพ่อแม่และชุมชนมีส่วนร่วม และนำผลจากการศึกษาของแต่ละโรงเรียนนำมาพัฒนาชุดกิจกรรม “ครอบครัวศึกษา” จำนวน 40 ชุดโครงการ โดยครูนักวิจัยเป็นแกนหลักในการพัฒนาชุดกิจกรรม โดยเครือข่ายครอบครัว ครูนักวิจัย เด็ก นักวิจัย พ่อแม่และชุมชนร่วมเป็นนักวิจัย มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และรวมพลัง ระหว่างเด็ก พ่อแม่ โรงเรียน และชุมชน เพื่อพัฒนาพื้นที่เพิ่มพลังครอบครัว โดยใช้หลัก “SCE” คือ 1. การสำรวจสภาวะการณ์ (Survey) 2.การสร้างสรรค์กิจกรรม (Create Activities) และ 3. เสริมพลังครอบครัว (Empower Family Strength) ส่งเสริมให้นักวิจัยสามารถพัฒนาชุดกิจกรรมอย่างสร้างสรรค์ ให้กับเด็กและเยาวชนในท้องถิ่น และขยายสู่ระดับประเทศต่อไป

สรุปองค์ความรู้ “การพัฒนาทักษะชีวิต ครอบครัวศึกษา (SCE)”

เสริมพลังครอบครัว (Empower Family Strength)

1. พลังที่เกิดจากความร่วมมือ จาก ครู เด็ก พ่อแม่ และชุมชน
2. พลังจากการทำงานเชิงระบบ
3. พลังที่เน้นพื้นที่ ในการพัฒนานักกิจกรรมร่วมกัน

สำรวจสภาพการณ์ (Survey)

1. ศึกษาสภาพการณ์ด้านการดูแลเด็ก โดยใช้ แบบสอบถามสภาพการณ์ ๕ ด้าน
2. การรู้จักเด็กและครอบครัวเป็นรายบุคคล
3. ต่อยอดจาก: หลื่อนักเรียน สรุปร ประเด็นจากการเยี่ยมบ้าน
4. รู้จัก เข้าใจ เข้าถึง ครอบครัของเด็กรจากข้อมูล รอบด้าน

สร้างสรรค์กิจกรรม (Create Activities)

1. สรุปรประเด็นจุดเด่น จุดด้อย จากการสำรวจ จากระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน จากการรู้จักเด็ก และครอบครัวเป็นรายบุคคล
2. พัฒนาใจทวิวิจัยจากการศึกษาสภาพการณ์ บริบทครอบครัว และพื้นที่
3. พัฒนานักกิจกรรม ที่ได้จากความร่วมมือของครู เด็ก พ่อแม่ และชุมชน

การใช้ประโยชน์จากงานวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. เผยแพร่ผลงานวิจัยสู่สาธารณะ เพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ แก่บุคลากรทางการศึกษา เด็ก พ่อแม่ และผู้แทนชุมชน ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทราและ จังหวัดชลบุรี ในงานนิทรรศการ เผยแพร่กิจกรรม ทักษะชีวิต – ครอบครัวยุคใหม่ โครงการวิจัยเครือข่ายวัดการเรียนรู้ทักษะชีวิตครอบครัวยุคใหม่ เรื่อง การเสริมสร้างความสัมพันธ์ และความเข้มแข็งในครอบครัว ระยะที่ 2 วันอาทิตย์ที่ 18 ธันวาคม 2554 มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

2. การเผยแพร่ผลงานวิจัยในรูปแบบการจัดนิทรรศการ กรณียุทธการการเรียนรู้ทักษะชีวิตครอบครัวยุคใหม่ จังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรี การเสนอผลงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ณ ห้องเรียนสตูดิโอ งานมหกรรมสกว. โชนเด็ก โดย ครูนักวิจัย เด็กนักวิจัย และชุมชนร่วมกิจกรรมในการนำเสนอผลงานเพื่อการขยายผลและนำไปใช้ในโรงเรียน และชุมชนอื่นๆที่สนใจ ขอรับเอกสาร ชมตัวอย่างผลงาน เพื่อการนำไปทดลองใช้ต่อไป

3. ร่วมนำเสนอแนวคิดด้าน ครอบครัวยุคใหม่ ในกิจกรรม เสวนาโต๊ะกลม "การปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชน เมืองพัทยา" โดยคณะกรรมการการพัฒนาสังคมฯ วันศุกร์ ที่ 22 มิถุนายน 2555 ณ โรงแรมชั้นบีมี พัทยากลาง จังหวัดชลบุรี 1. คณะกรรมการการพัฒนาสังคมฯ คณะอนุกรรมการด้านเด็กและเยาวชน 2. ผู้แทนเมืองพัทยา และองค์กรภาครัฐที่เกี่ยวข้อง 3. ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4. ผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชนทั้งที่มีฐานปฏิบัติการในเมืองพัทยา หรือที่เกี่ยวข้อง 5. ผู้แทนคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ 6. แทนคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัดชลบุรี 7. ผู้แทนคณะอนุกรรมการคุ้มครองเด็ก เมืองพัทยา 8. ผู้แทนผู้บัญชาการตำรวจภูธร ภาค 2 9. ผู้แทนตำรวจท่องเที่ยวเมืองพัทยา 10. ผู้แทนพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดชลบุรี และกระทรวงที่เกี่ยวข้อง 11. รัฐมนตรี หรือ ผู้แทนกระทรวงวัฒนธรรม 12. ผู้แทนภาคธุรกิจ 13. นักวิชาการ 14.อื่นๆ

4. งานสมัชชาครอบครัวยุคใหม่จังหวัดฉะเชิงเทรา วันที่ 29 มิ.ย. 55 เวลา 8.30 - 14.30 น. ณ ห้องประชุม โรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดโสธรวรารามวรวิหาร โดยพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสมัชชาครอบครัวยุคใหม่ เผยแพร่เอกสาร และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการส่งเสริมความเข้มแข็งของครอบครัว จากผลการดำเนินงานวิจัยและพัฒนา ระยะที่ 2 ผู้สมาชิกสมัชชาเพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับชุมชนของตน

5. ราชชนกรินทร์ เถลิงพระเกียรติ "๘๔ พรรษาพมหาราชา งานเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ "ราชชนกรินทร์วิชาการและวิจัย ครั้งที่ ๖" สร้างสรรค์พลังปัญญาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น วันที่ ๑๕- ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ณ ห้องประชุม ชั้น ๕ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา เผยแพร่เพื่อการกระตุ้นให้เกิดการนำผลงานวิจัยไปทดลองใช้ ให้กับ บุคลากรทางการศึกษา นักศึกษา และ ผู้แทนชุมชนที่สนใจเข้าร่วมงานและสนใจนำผลการวิจัยไปใช้

6. โรงเรียนเครือข่าย ครอบครัวศึกษา มีการนำผลการวิจัย “ทักษะชีวิตครอบครัวศึกษา นำไปพัฒนาและนำมาทดลองใช้เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์และความเข้มแข็งของครอบครัว ในรอบปีต่อไป โดยใช้หลัก “SCE” คือ 1. การสำรวจสภาพการณ์ (Survey) 2.การสร้างสรรค์กิจกรรม (Create Activities) และ 3. เสริมพลังครอบครัว (Empower Family Strength) ส่งเสริมให้นักวิจัยสามารถพัฒนาชุดกิจกรรมอย่างสร้างสรรค์ โดยกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือ จากครูนักวิจัย เด็กนักวิจัย พ่อแม่ นักวิจัย และชุมชนร่วมเป็นนักวิจัย

การประชาสัมพันธ์

1. เอกสารเผยแพร่ สิ่งพิมพ์ ทักษะชีวิต : ครอบครัวศึกษา ระยะที่ 2 (2553 – 2555) .
2. แผ่นประชาสัมพันธ์โครงการ
3. วีดีโอเผยแพร่ โครงการครอบครัวศึกษา
4. การเผยแพร่ในเว็บไซต์ของ Child Watch ภาควิชาวันออก